

**Коломийський індустріально-педагогічний фаховий
коледж**

Циклова комісія психолого-педагогічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

з навчальної роботи

 Мороз О.В.

«__» _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ

для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня

«Фаховий молодший бакалавр»

за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта»

за спеціальністю 014 «Середня освіта.

Трудове навчання та технології»

за галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Робоча програма навчальної дисципліни «Загальні питання методики» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта» за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка 2023 р. – 14 с.

Розробники: Благодир О. О.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін

Протокол 1 від
«08» 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Н. Г. Левицька
(підпис)

Н. Г. Левицька
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін

Протокол _____ від
« _____ » _____ 20____ р.

Голова циклової комісії

(підпис)

Н. Г. Левицька
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін

Протокол _____ від
« _____ » _____ 20____ р.

Голова циклової комісії

(підпис)

Н. Г. Левицька
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма здобуття освіти
		5 семестр
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	2
	годин	60
Загальна кількість аудиторних годин		32
з т.ч.: - лекції		24
- лабораторно-практичні		-
- семінарські		8
Самостійна робота, год.		28
Курсова робота/проект		-
Форма підсумкового контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Загальні питання методики» розроблено на основі навчальної програми для студентів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта» за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка .

Мета вивчення навчальної дисципліни – полягає в тому, щоб сформувати у студентів сукупність знань та вмінь, необхідних для проведення уроків з трудового навчання; ознайомити здобувачів освіти із загальними поняттями, принципами та методами, що використовуються при навчанні учнів навичкам та умінням з трудового навчання.

Дисципліна допомагає майбутнім вчителям Технологій розуміти, як краще навчати учнів та сприяє підвищенню якості та ефективності професійної самопідготовки.

Вивчення предмету Загальні питання методики спрямоване на підготовку здобувачів освіти до викладання та керівництва, а також на формування їхньої здатності аналізувати, вдосконалювати та адаптувати методи навчання для досягнення кращих результатів в процесі навчання.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Загальні питання методики» є:

- вивчення основних теоретичних підходів до методики трудового навчання;
- розгляд аспектів організації навчального процесу в школі;
- аналіз психологічних та педагогічних аспектів навчання професійних навичок;

- розробка та апробація навчальних програм та методичних матеріалів для навчання учнів;
- вивчення методів оцінки результатів трудового навчання та їх впливу на трудову діяльність;
- дослідження сучасних тенденцій у сфері трудового навчання, включаючи використання сучасних технологій та дистанційного навчання;
- вивчення проблеми оцінки якості професійних навичок та розробка критеріїв оцінювання;
- аналіз ролі мотивації та психологічних аспектів в процесі трудового навчання.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування компетентностей:

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 5	Здатність до міжособистісної взаємодії
ЗК 6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 8	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів
СК 2	Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі
СК 3	Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей
СК 4	Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання
СК 5	Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі
СК 6	Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної

	діяльності учнів
СК 7	Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу
СК 8	Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів
СК 9	Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків
СК 10	Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти
СК 11	Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності
СК 12	Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб
СК 13	Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів
СК 15	Здатність до попередження булінгу та протидії різним проявам насильства
	Здатність використовувати систематизовані теоретичні та практичні знання з теорії та методики трудового навчання, позашкільної освіти при вирішенні професійних завдань.
	Здатність добору й впровадження доцільних методик і технологій навчання, прогресивних форм організації творчої діяльності, використання освітніх інновацій у професійній діяльності.
	Здатність дотримуватись вимог трудової дисципліни, охорони праці, протипожежної безпеки, правил раціональної та безпечної експлуатації інструментів і технологічного обладнання, захисту довкілля.

Ці компетентності допомагають здобувачам освіти стати кваліфікованими фахівцями в галузі методики трудового навчання та підготувати їх до успішного вчителювання.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- місце та роль трудової підготовки у здійсненні загальноосвітніх завдань школи, у фізичному, інтелектуальному, соціальному і духовному розвитку особистості школяра;
- зміст, ідеї і принципи побудови Державного стандарту освітньої галузі «Технологія», сучасні системи, за якими побудовані шкільні програми і навчальні посібники з трудового навчання;
- характер і зміст роботи вчителя щодо організації, планування і матеріального забезпечення трудового навчання учнів у школах (на уроках, позакласних заняттях і при проходженні практики)

вміти:

- готуватися до теоретичних і практичних занять, правильно будувати й проводити ці заняття у школі, складати потрібну для занять навчально-методичну та технічну документацію;
- правильно організовувати проєктно-технологічну діяльність учнів, суспільно корисну продуктивну працю учнів різного віку в школі, поза школою;
- організовувати та проводити позакласну роботу учнів з технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва, а також факультативні заняття;
- правильно здійснювати зв'язок теоретичних знань з техніки й технологій з практичними заняттями і працею учнів, а всієї трудової підготовки – з основами наук;
- поєднувати навчання, виховання і розвиток учнів у процесі урочної і позакласної роботи з трудового навчання;
- організовувати профільне навчання в загальноосвітньому навчальному закладі.

3. Програма початкової дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи методики навчання

Розділ 2. Організація навчальної роботи

Розділ 3. Проектна технологія навчання

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів, тем	Всього	Лекції	Денна		
				Лабораторно-практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях	24	8	-	4	12
2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання	24	10	-	2	12
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання	12	6	-	2	4
	Всього	60	24	-	8	28

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях	8
2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання	10
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання	6
	Всього	24

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях	4
2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання	2
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання	2
	Всього	8

7. Теми лабораторно-практичних занять

Навчальною програмою не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях</p> <p>1.1 Класифікація методів</p> <p>1.2 Характеристика методів трудового навчання за джерелами інформації (словесні, наочні, практичні)</p> <p>1.3 Методи самостійної роботи учнів</p> <p>1.4 Інноваційні педагогічні технології в трудовому навчанні</p> <p>1.5 Шляхи впровадження інноваційних педагогічних технологій в трудовому навчанні</p> <p>1.6 Критерії та рівні оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках трудового навчання</p>	12
2	<p>Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання</p> <p>2.1 Система організаційних форм трудового навчання</p> <p>2.2 Типи нетрадиційних уроків, вимоги до них</p> <p>2.3 Дидактичні вимоги до уроку трудового навчання</p> <p>2.4 Підготовка вчителя до навчального року</p> <p>2.5 Планування і облік у навчальних майстернях</p> <p>2.6 Вимоги до робочих місць учнів і вчителя</p>	12
3	<p>Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання</p> <p>3.1 Використання творчих проєктів для учнів у формуванні ключових компетентностей через уроки трудового навчання</p> <p>3.2 Розробка творчого проєкту</p>	4
	Всього	28

9. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Загальні питання методики» використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування.
2. Письмова перевірка.
3. Практична перевірка.
4. Стандартизований контроль.

Форма підсумкового контролю з дисципліни «Загальні питання методики» - екзамен.

Контрольні питання:

1. Предмет і завдання курсу «Загальні питання методики»
2. Зміст професійного самовизначення
3. Процес трудової підготовки та його складові частини.
4. Поняття системи професійної орієнтації
5. Правила техніки безпеки в шкільних майстернях.
6. Особливості профорієнтації учнів в процесі трудового навчання
7. Історія розвитку трудового і професійного навчання.
8. Структура уроку трудового навчання
9. Основні вимоги до навчальних майстерень.
10. Суть позакласної і позашкільної діяльності учнів з технічної творчості
11. Трудова підготовка учнів в сучасній загальноосвітній школі.
12. Форми і методи перевірки і оцінки знань, умінь і навичок на заняттях у майстернях
13. Основні вимоги до сучасного вчителя трудового навчання.
14. Характеристика форм організації праці учнів.
15. Підготовка вчителя до уроку
16. Організація методичної роботи вчителів трудового навчання та їх атестація.
17. Правила внутрішнього розпорядку в навчальних майстернях.
18. Характеристика навчальних планів, програм, підручників. Вимоги до них
19. Поняття про пасивні, активні і інтерактивні методи навчання.
20. Умови вибору методу навчання
21. Поняття про загальні принципи трудової підготовки.
22. Навчання учнів правильних робочих постав
23. Основні етапи підготовки вчителя технологій до навчального року.
24. Пояснювально-ілюстративний метод трудового навчання
25. Загально – дидактичні принципи трудового навчання: наочність, зв'язок з життям, систематичність.
26. Поняття про методи, прийоми трудового навчання.
27. Характеристика словесних методів навчання.
28. Характеристика наочних методів навчання.
29. Особливості проведення організаційної частини уроку трудового навчання
30. Характеристика практичних методів навчання.
31. Методика проведення вступного інструктажу на уроках трудового навчання і технологій

- 32.Методи роботи вчителя.
- 33.Методика і мета проведення поточного інструктажу в трудовому навчанні
- 34.Форми самостійної роботи учнів.
- 35.Методика і мета проведення заключного інструктажу
- 36.Санітарно – гігієнічні вимоги до приміщень шкільних майстерень і режиму роботи в них.
- 37.Метод проблемного навчання
- 38.Репродуктивний метод навчання
- 39.Зв'язок методики навчання технологій з іншими науками.
- 40.Характеристика шкільних навчальних майстерень з обробки металів, харчових продуктів
- 41.Структура уроку технологій
- 42.Інструктування на уроках технологій
- 43.Форми профорієнтаційної роботи в школі
- 44.Основні вимоги, що ставляться до оцінювання учнівських робіт.
- 45.Державний стандарт

10. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь студента

Критерії оцінювання знань та вмінь студента являють собою систему вимог у вигляді опису та кількісних вимірників рівня знань та вмінь студента, які підтверджують набуті ним компетенції. Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни «Загальні питання методики» наведені нижче:

Критерії	Оцінювання за 4-бальною шкалою
<ol style="list-style-type: none">1. Глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.2. Вміння чітко, лаконічно, логічно, послідовно доповісти і відповідати на поставлені питання.3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні4. самостійної та індивідуальної роботи.	«відмінно»
<ol style="list-style-type: none">1. Міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.2. Вміння аргументовано відповідати на поставлені питання.3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні4. самостійної та індивідуальної роботи.	«добре»
<ol style="list-style-type: none">1. Слабкі знання навчального матеріалу дисципліни.2. Неточні або недостатньо аргументовані відповіді на поставленні питання з порушенням послідовності їх обґрунтування.3. Слабке застосування теоретичних положень при4. розв'язуванні задач, практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«задовільно»
<ol style="list-style-type: none">1. Незнання значної частини навчального матеріалу дисципліни. Незнання основних фундаментальних положень.2. Суттєві помилки у відповідях на питання.3. Невміння орієнтуватися при розв'язуванні задач, практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«незадовільно»

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Загальні питання методики» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Технологічна освіта» за спеціальністю 014 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка
2. Конспект лекцій
3. Пакет завдань по підготовці до семінарських занять
4. Пакет завдань по виконанню самостійних робіт
5. Білети з дисципліни «Загальні питання методики»

12. Рекомендована література

Базова

1. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 – 583 с.
2. Пелагейченко М. Л. «Професійний довідник учителя трудового навчання»: Вид. група «Основа», 2013. – 254, [2] с. – (Серія «Професійний довідник»).
3. Коберник О.М. Методика трудового навчання : проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / За ред. О.М. Коберника, В.К. Сидоренка. – Умань : СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
4. Пискун О. М. Методика трудового навчання. Проектна технологія навчання: Навчально-методичний посібник до виконання практичних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта. Трудове навчання та технології». – Чернігів: ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. – 2017. – 88 с.
5. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 360 с.

Допоміжна

1. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. – Харків : ХНПУ, 2018. – 457 с.
2. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій. Навч. посібник / За заг. ред. Н.І. Яковець. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. – 199 с.
3. Основи теорії технологічної освіти : навчальний посібник / С. І. Ткачук, О. М. Коберник // Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. – 304 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти / Постанова Кабінету міністрів України за № 1392 від 22 листопада 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-n#n9>.
2. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової Української школи – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
3. Навчальні програми для 6-9 класів – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

Українські освітні портали:

- <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України
- <http://www.ccf.kiev.ua/> – соціальна освіта в Україні (організація семінарів, тренінгів, дистанційна освіта у галузі соціальної педагогіки)

Сервіси дистанційного навчання:

- <https://vseosvita.ua/library/trudove-navcanna>

Трудове навчання – методичні матеріали <https://nuschool.com.ua/> Трудове, технології, дизайн, творчість

Всеукраїнський Форум: Технологічна освіта

- <https://www.facebook.com/groups/1775468302718754/> Трудове навчання в українській школі

- <https://www.facebook.com/groups/597366907085699/> Трудове навчання та технології в школі онлайн

- <https://naurok.com.ua/biblioteka/trudove-navchannya>